GAZETA POŁUDNIOWO-PRUSKA.

Nro. 96.

w Sobotę dnia 29. Listopada Roku 1800.

z Paryża d. 11. Listopada.

Generał Berthier przybył do Paryża.

Arcy-Biskup Koryntcki, Spina, ktorego wyiazd z Rzymu pisma publiczne ogłosiły; i ktorego poselstwo zmierza do zagodzenia w Wercelii z deputowanymi pierwszego Konsula zakłoceń kościoła francuzkiego, przybył do Paryża, i mieszka w Hotelu rzymskim.

Donoszą listy z Bayony, iż miasto to wielką przerażone iest trwogą, ponieważ dnia 31. przybył tam kuryer z Paryża z rozkazem rządu, aby na całey granicy hiszpańskiey pociągniony był kordon końcem wstrzymania zaraźliwych chorob, ktore w Hiszpaniinader grassuią.

Rok teraźnieyszy, mowią tuteysze pisma publiczne, bardzo stał się osobliwym dla swoiey pory powietrza, to iest: dla zimy, ktora cztery razy odnawiała się, i dla nadzwyczaynych upałow, ktore przez pułtrzecia miesiąca trwały, potym nastąpiły ustawiczne deszcze, a teraz wiatr tak gwałtowny, iak nad brzegami morza.

Od kilku dni rozdaią tu rozmaite pisma bezimienne. Jedno z nich ma tytuł: Porownanie Cezara, Kromwela, Monka, z Konsulem Buonaparte. Autor nie upatruie wcale żadnego podobieństwa między Monkiem i pierwszym Konsulem. Drugiego postępki są iawne; pierwszy zaś dał się użyć na obydwie strony. Także nie widzi żadnego podobieństwa między Buonapartem i Kromwelem, ponieważ Kromwell w młodości zagłębiał się w subtelnościach teologicznych, a Buonaparte formował się zaraz od dzieciństwa na bohatyra. Kromwell zamordował swego Krola, a Buonaparte nie miał wpływu do żadney zbrodni rewolucyiney. Kromwell rozniecał ustawicznie woynę domową, Buonaparte zakończył ią. Kromwell okazał swoią niebiegłość w sztuce wojenney w niepomyślney wyprawie przeciw wyspie Rhé, a Buonaparte zaraz przy pierwszym wstępie na teatr woyny zostawił za sobą wszystkich bohatyrow wieku. Z Cezarem mogłby bydź porownany Buonaparte naywięcey w woiennych wiadomościach; lecz Cezar przeszedł do partyi Demagagow, ktorzy wszczęli zamięszanie w państwie, a Buonaparte wziął pod protekcyą właścicielow, na ktorych tylko narod spoczywa. Uczyniwszy takowe porownanie, pyta się autor, coby się stało z Francyą, gdyby Buonaparte umarł? Niechce on wiedziec nic o familii Buorbonow, i twierdzi, iż żaden generał nie posiada szacunku u wszystkich innych generałow, i tak wielkiego zaufania w całym narodzie, iak Buonaparte. Po iego śmierci generałowie podzieliby się Rzpltą, iak monarchią Alexandra. Do zapobieżenia takowemu nieszczęściu, nie upatruie autor innego sposobu, tylko ogłosić Buonapartego Imperatorem, i oddać naywyższą władzę w dziedzictwo iego familii. To pismo rozesłano do pewnych domow i departamentow bezpłatnie.

z Paryża d. 13. Listop.

W drukarni obywatela Baudoin była

w tych dniach rozstawiona straż, i żaden z robotnikow nie mogł wyiść z drukarni, lecz im przynoszono ieść i pić. Ztąd wnosiemy, iż w rzeczoney drukarni bardzo ważne drukuią pismo, którego osnowy rząd niechce ieszcze mieć ogłoszoney.

Xiąże Giustiniani, poseł Rzplity rzymskiey, otrzymał także niedawno rozkaz z wszystkimi innymi Włochami, aby z tąd wyiechał; lecz niedługo potym wyłączony został od tego rozkazu. Gdy poszedł do pierwszego konsula dla pożegnania się z nim, rzekł do niego Buonaparte: „Rzymski poseł niepowinien tu bydź, lecz Giustiniani może się tu zostać."

Nasze pisma publiczne zachowuią statecżne milczenie względem wypowiedzenia zawieszenia broni w Niemczech. Przysposobienia zbroyne trwaią iednak ciągle. Armią francuzką w Niemczech liczą do 150,000, a w Włoszech 120,000 ludzi.

Szwagier Kościuszki służy iako kapitan w woysku francuzkim stoiącym w Frankfurcie.

z Luneville d. 11. Listop.

Konferencye między Hrabim Cobenzl i Józefem Buonaparte zaczęły się iuż, i odprawiaią się wzaiemnie raz u tego, a drugi raz u owego pełnocnika. Poufałość, iaka między nimi panuie, zdaie się bydź dobrą wieszczbą. W tych dniach przechodził tu kuryer od armii reńskiey do Paryża z ważnymi depeszami dla generała Moreau.

z Strażburga d. 10. Listop.

Z wielu stron przychodzą nadspodziewane wiadomości przepowiadaiące bliskie odnowienie woyny. Zapewniaią, iż Hrabia Cobenzl podał warunki takie, iż ich nasz rząd przyiąć nie może, a zatém woyna iest nieuchronna, ieżeli dwor Wiedeński nie odstąpi od swych warunkow. Cała armia reńska rusza do Bawaryi, i Moreau oraz Lecourbe przybędą za kilka dni do armii.

Dnia 12. Listopada.

Wczoray biegł przez nasze miasto z Wiednia do Luneville cesarski gabinetowy kuryer, Moritz. Wiezie on Hrabiemu Cobenzl odpowiedź na warunki pokoiu podane przez pierwszego Konsula. Wkrótce więc dowiemy się, czy pokoy, czy woynę mieć będziemy.

z Bruxelii d. 14. Listopada.

Spodziewany tu iest, iak słychać, rossyiski generał Sprengporten końcem odebrania rossyiskich niewolnikow, którzy do Litwy udadzą się.

Stosownie do wiadomości z Hiszpanii, Król hiszpański przeniosł się z swoim dworem z Madrytu do Pampelony, stolicy Nawarry.

z Bolonii d. 26. Paźdz.

Woyska francuzkie zbliżaią się dwiema kolumnami do państwa papiezkiego, i chcą Neapolitanow wypędzić z rzymskich granic. Tuteysze publiczne pisma mowią, że generał Düpont odebrał nakaz, aby w 20,000 ludzi uderzył na Neapolitanow. Cesarz musi oddać Mantuę i Ferrarę. Podług pewnego publicznego doniesienia, w Palermie znayduie się okręt woienny angielski w pogotowiu dla Króla, na którym popłynąć ma do Wiednia z całą familią, w przypadku buntu, którego wcałey Sycylii lękaią się.

z Włoch d. 6. Listopada.

Zaraz po dobyciu miasta Arezzo wydał generał Monnier rozkaz, aby zburzono natychmiast cytadellę i mury miasta tego, ponieważ było gniazdem wszystkich zbrodni popełnianych przeciw Włochom i francuzkiemu narodowi i utrzymywało zawsze zaciętość fanatyzmu.

W Genui strzelono do francuzkiego generała Müller, lecz aresztowano sprawcę tego występku i 4 inne osoby.

W Medyolanie wskazano na śmierć francuzkiego officyera Collin, i dwuch austryackich żołnierzow. Pierwszego ścięto

zaraz, ponieważ utrzymywał korrespondencyą zdradziecką z austryackimi generałami Melas, Zach i St. Julien, w którey im o ważnych bardzo donosił rzeczach. Tracenie zaś obydwuch Austryakow wstrzymano ieszcze.

z Sztutgardu d. 13. Listop.

Od kilku dni maszeruią do Bawaryi rozmaite dywizye francuzkiey armii reńskiey, a szczegulniey legia cudzoziemska i dywizya generała Dellaborde. Do naszey okolicy przymaszerowały niektore dywizye artyleryi odwodney i większa część legii cudzoziemskiey. Do Sztutgardu przymaszerowało wczoray kilka set Legionistow, i pomaszerowali dziś do Bawaryi z innymi woyskami francuzkiemi.

Legia cudzoziemska stanie dziś w okolicy Plöchingen.

z Ratyzbony d. 13. Listop.

Wczoray odebrał generał Grenier, kommendant tuteyszy, kuryera od generała Desolles z doniesieniem, iż strony francuzkiey wypowiedziano zawieszenie broni w głowney kwaterze cesarskiey w Wels, i że za 15. dni zaczną się nieprzyiacielskie kroki. Generał Grenier doniosł natychmiast o tym generałowi Hrabiemu Klenau, który ieszcze nic o tym nie wiedział.

z Frankonii d. 15. Listop.

Królewski Pruski poseł w Wiedniu, Hrabia Keller, podał cesarskim ministrom następuiącą urzędową notę:

„Niżey podpisany ma zlecenie, podać zażalenie cesarsko-królewskiemu dworowi z przyczyny obsadzenia pewnego mieysca leżącego w linii demarkacyiney pułnocnych Niemiec. Dywizya korpusu Xiążęcia Lövenstein-Wertheim zostaiącego na żołdzie angielskim i pod rozrządzeniem dworu cesarsko-królewskiego wkroczyła dnia 2. Października za wyraźnem rozkazem austryackiego generała Simbschen do maiętności Könisberg należącey do Xiążęcia Sachsen-Hildburghausen, i rozłożyła się w głownym miasteczku, nie zważaiąc na protestacye saskiego porucznika Pappe stoiącego tam na forpocztach. Nie długo potym dwie kompanie od tego samego korpusu z maiorem przymaszerowały tam ieszcze, i saski oficyer był przymuszonym, cofnąć się z swoią słabą kommendą do Koburga."

„Ten postępek sprzeciwiaiący się prawidłom neutralności pułnocnych Niemiec zadziwił bardzo Króla Jegomości Pruskiego. Wiadome iest dobrze iego systema, i iego szczere przedsiewzięcie, które sobie założył w bronieniu nawet siłą tego systematu, niechcąc nigdy dozwolić, aby iakimkolwiek bądź sposobem naruszone było. Lecz to naruszenie musiało stać się bez wiedzy i woli Cesarza Jegomości, przeto Król spodziewa się, iż dwor cesarski zapobieży temu. Urzędowa nagana rozkazu danego korpusowi Xiążęcia Löwenstein-Wörtheim do przestąpienia linii demarkacyiney, odwołanie woysk, oraz nayściśleysze przepisy przeciw podobnym przestępstwom mogą tylko doprowadzić do żądanego celu. Oto są środki, które niżey podpisany ma rozkaz proponować JW. Ministrowi gabinetowemu, Hrabiemu Colloredo, i ma przytym chonor....

W Wiedniu dnia 29. Października 1800. Keller.

Minister cesarski Colloredo odpowiedział, iż to zdarzenie było mu wcale niewiadome, przyrzekł prędkie zapobieżenie temu, i zapewnił, iż ieżeli iakie naruszenie neutralności nastąpiło, stało się to bez woli Cesarza Jegomości, ponieważ dalekim iest od tego, aby miał w czym nadwerężać prawidła neutralności pułnocnych Niemiec, owszem starać się będzie w każdey sposobności, okazywać Królowi Jegomości Pruskiemu swoie przyiacielskie sentymenta.

z Beyreuth d. 18. Listop.

Jeszcze iest podobieństwo, iż wypowiedzenie zawieszenia broni niepociągnie za

sobą niepomyślnych skutkow, i za kilka dni musi się okazać, czyli ta nadzieia słuszna iest. Kuryer gabinetowy, który wiezie odpowiedź dworu Wiedeńskiego na propozycye konsula Buonaparte, przeieżdżał iuż przez Strażburg do Luneville. Z tym wszystkim w Frankonii dzieią się wszelkie przysposobienia do woyny. General Augereau ma postąpić w 10,000 ludzi pod Gelnhausen. Austryacki generał Simbschön cofnie się z swoim korpusem do Czech, ieżeli przyidzie do woyny.

z Wiednia d. 12. Listop.

Wiadomości z Paryża donoszą, iż negocyacye pokoiu wielkich doznaią trudności. Rząd francuzki żądał podobno, aby Cesarz rozpuścił węgierską insurrekcyą, i pospolite ruszenie czeskie. Chociasz ta wiadomość nie potwierdziła się ieszcze zupełnie, wszystkie iednak przysposobienia zbroyne okazuią wyraźnie, iż bliższa iest woyna niż pokoy. Armia włoska postąpiła iuż naprzod, i wydano rozkaz do wszystkich woysk w kraiu, aby były gotowe do marszu.

Austryacki rezydent na Wołoszczyźnie doniosł tu, iż Basza Brailski przybył z 1000 ludzi do Kraiowy dla oparcia się Basmanowi Oglu, ponieważ groził Wołoszczyźnie napaścią. Gdy Basman poraził Baszę Pechiiskiego maiącego 4000 woyska, pisał do Hospodara Wołoskiego, Mourusi, iż ieżeli Basza Brailski nie oddali się z Kraiowy i nie powroci do swoiey zwyczayney stolicy, przeto wkroczy na Wołoszzzyznę. Wiadomość ta uczyniła w Wiedniu wielkie wrażenie między kupcami greckiemi. Mowią, iż Basza Pechiyski utrzymuie taynie stronę Basmana Oglu.

z Londynu d. 4. Listop.

List z Jaffy datowany dnia 24. Sierpnia zawiera w sobie, co następuie: „Wielkiemu Wezyrowi nigdzie nie iest tak dobrze iak tu, ponieważ znayduie się w wielkiey odległości od swego nieprzyiaciela. Jego armia stoi tu ieszcze, i zatrudnia się przysposobieniami do woyny, lecz iak leniwo zwykły dzieć się przysposobienia zbroyne w Turczech! kawalerya Azyatycka potrzebuie zawsze 3 miesięcy do marszu. Rekruci Albańscy zarzucaią kotwice przed każdą wyspą na Archipelagu, i trawią sobie wygodnie żywność, którą tam zastaią. Szeryfowie czynią daleko większą szkodę w Alepie, iak sam nieprzyiaciel. Armią turecką zniszczyć można w iednym momencie, lecz chcąc wystawić nową, potrzeba do tego całego roku."

z Londynu d. 11. Listop.

Miasto Liverpool ofiarowało Xiążęciu Clarence swoie prawo mieyskie, z tey przyczyny, iż bronił bardzo pod czas ostatniey sessyi Parlamentu afrykańskiego handlu niewolnikow: „Wasza Xiążęca Mość, rzekli deputowani, czuiesz sam, że exystencya całego królestwa spoczywa na utrzymaniu handlu niewolnikow. Bo, cożby znaczył nasz handel bez niewolnikow? iakieżby były dochody narodowe bez handlu? iakażby nakoniec była nasza potęga morska, i nasze bezpieczeństwo?" Xiąże podziękował za te czułe dowody ich przywiązania, i przyrzekł obstawać zawsze w przyszłości za miastem Liverpool.

W żadnym kraiu nie znayduie się tyle waryatow, których szaleństwo wynika z złego tłomaczenia sobie biblii, iak w naszym. Jeden z aresztowanych niedawno w pałacu Królowy, waryat, mowił, iż iest synem Króla, lecz niegodzień iest nosić ten tytuł, i że postany iest od Pana, do strzeżenia tego pałacu: gdy tenże powtornie przyszedł, i chciał koniecznie strzedz Króla, został aresztowany. Przed policyą powiedział, iż Jezus obiawił mu, że iest królewskim synem, Zion, miał on przy sobie biblią, z którey chciał dowodzić swoiego wyznania.

Hiszpański gubernator, który był w Kadix w ten czas, gdy Lord St. Vincent

pod tym portem znaydował ſię, wſkazany zoſtał na utracenie głowy, ponieważ z nieprzyiacielſkim admirałem utrzymywał podeyrzaną korrespondencyą. Lecz Król karę tę przemienił iednak na wygnanie i zkonfiſkowanie iego dobr. To samo naſtąpiło także z sekretarzem tego gubernatora. Teraźnieyszy gubernator Kadixu, Tomasz de Morla, odbiera bardzo wielkie pochwały w Hiszpanii dla swey patryotyczney odwagi.

W królewſkim herbie, z którego wymazano francuzkie lilie, wyrażone są cztery głowne herby, to ieſt, angielſki, szkocki, irlandcki, i waliiſki, w środku zaś znayduie ſię herb hanowerſki. Na tey nowey pieczęci wyrażony ieſt zamiaſt dawnych ſłow: „Król Wielkiey Brytanii, Francyi, i Irlandyi," naſtępuiący napis: „Britannicorum Rex, Król Brytańſkich narodow." (Nie Brytanow) iak tłomaczą niemieckie gazety, gdyżby muſiał nazywać ſię, Britannorum, i takowy napis ściągałby ſię tylko do mieszkańcow Anglii, i Szkocyi, które właściwą są Brytanią. Nowy zaś tytuł obeymuie w sobie poddanych państwa brytańſkiego w wszyſtkich częściach świata, i przez napis gotowey iuż pieczęci królewſkiey, którey używanie zacznie ſię od przyszłego nowego roku, zbiia ſię wieść, iakoby Król chciał przyiąć tytuł Cesarza.

Słychać, iż Napper Tandy sądzony będzie teraz dla tego, że przyiął ſłużbę w francuzkiey armii, iako generał brygardy.

Gazety pułnocne amerykańſkie datowane dnia 28. Września zawieraią w sobie, co naſtępuie: „Duch partyi szerzy ſię po wszyſtkich prowincyach z przyczyny bliſkiey elekcyi Prezydenta, w Karolinie i Wirginii okazał ſię bydź bardzo niespokoynym. W oſtatniey prowincyi przyszło iuż do prawdziwych utarczkow. W Wirginii naſtąpił poiedynek między dwoma braćmi: nieszczęśliwy cios odebrał iednemu z nich życie, a drugi uciekł. Przyiaciele teraźnieyszego Prezydenta ſtaraią ſię uſilnie, rozszerzyć zdanie, iakoby obranie Pana Jefferson było hasłem zniszczenia wszelkich rzeczy dotrzymanych świątobliwie i wprowadzenia niedowiarſtwa. Rozumiemy iednak powszechnie, iż Pan Jefferson będzie Prezydentem. Ta sama gazeta donosi, że żołta febra w Baltymorze uſtała nieco, i w 3. dniach umiera tylko po 32 ludzi. Ta choroba przeniosła ſię także do Norfollk Providence i Rhode Jsland. W Neuyork panuie zdrowie, gdyż poczyniono tam naylepsze przysposobienia do zapobieżenia wszelkim zarazom.

z Londynu d. 11. Liſtop.

(Wypis z dziennika angielſkiego. Morning Post.)

„Zdaie ſię ſtosownie do naypoźnieyszych wiadomości odebranych z pułnocy, iż kłotnie wielkiey Brytanii z państwami tey części Europy nie są ieszcze zaspokoione z satysfakcyą wszyſtkich ſtron. Duńczykowie mimo umowę podpisaną przez Lorda Whitworth i Hrabiego Bernsdorff, okazuią iednak swoy wielki gniew przeciw Anglikom. Ta niechęć okazuiąca ſię między ludem zdaie ſię podobać rządowi, który nie przeſtaie zbroić ſię czynnie, i rozumiemy, iż między Roſſyą, Szwecyą i Danią panuie zupełne porozumienie ſię, i że te 3 dwory nie są przychylne naszemu."

„Szwedzi łączą swoie zażalenia do zaſkarzeń Duńſkich, i narzekaią na częſte zgwałcenie swych przywileiow. Paweł I. okazał urzędownie podobieńſtwo zerwania pokoiu z Anglią, i może niebyłoby rzeczą trudną, spoſtrzedz nawet w gabinetach Królów naszych sprzymierzeńcow, ślady w pływu naszego nieprzyiaciela, i widzieć, iak on podkopuie przez intrygę potęgę angielſką tam, gdzie iey niemoże zniszczyć iawną przemocą."

„Większość naszey marynarki iest dawno celem zazdrości innych narodow. Nasze dzieła sławne w teraźnieyszey woynie i rozległość niezmierna, którą nadaliśmy naszym osadom, wzbudziły podeyrzenie, i rzuciły trwogę nawet do tych narodow, których te zdobytki nic nie interessowały. Z drugiey zaś strony z przyczyny talentu Francuzow w negocyacyach i ich intryg gabinetowych, izali ż niepowinniśmy lękać się Buonapartego, który iednego momentu nie traci, aby zamienił wkrotce oboiętność iednych w niechęć, a powolność drugich w zazdrość, tudziesz, aby krzycząc ustawicznie przeciw despotyzmowi angielskiemu na Oceanie, nie wmowił we wszystkich, iż broni wolności Europy, woiuiąc przeciw nam? Niewidzieliśmyż go, iak przez powolność rownie polityczną iak ludzką względem niewolnikow moskiewskich zostaiących w Francyi, okazywał im nieiaki gatunek uszanowania ku potencyi, do którey należą, i iak wystawiał im tym sposobem wspaniałość ich nieprzyiaciela obok przewrotności ich sprzymierzeńcow."

„Niedawno nawet ofiarował Buonaparte uwolnić Moskałow za rowną liczbę Francuzkich niewolnikow zostaiących w Anglii. Jest to propozycya, której odrzucenie z naszey strony powinno było koniecznie wzburzyć nieporozumienie się między oboyga dworami Londyńskim i Petersburgskim. Czynny geniusz Buonapartego potrzebuie zatrudnienia innego. Wysilił on woynę z swych tryumfow, i zpoufalił swoie imie z dziełami bohatyrskiemi tak, iż zwycięstwo przestało bydź dla niego tryumfem. Zrzekł się zdobywania kraiow. Dopełnił obowiązku, iaki wziął na siebie w prawodactwie; doświadczy bez wątpienia swego szczęścia w inney sferze, i starać się będzie, uskutecznić to przez dyplomatykę, czego ani prawa ani oręż nie mogły dokazać. Pokoy, który dopiero zawarł z Ameryką, iest szczęśliwym odbytem w tey nowey karrierze."

z Kopenhagi d. 18. Listop.

Odebraliśmy wiadomość, iż na wszystkie okręty angielskie w portach rossyiskich włożono znowu embargo, i że wszystkim okrętom płynącym z Rossyi dany będzie paszport zawieraiący w sobie deklaracyą, iż każde przepatrywanie okrętu rossyiskiego poczytane będzie za wypowiedzenie woyny.

z Warszawy d. 20. Listop.

Dziś ciągniono tu po 150. raz numery trzeciey Krolewsko-Pruskiey loteryi liczbowey, na rzecz inwalidow i wdow, tudzież ku zapomożeniu szkoł i szpitalow. Numery wyciągnione są następuiące: 15. 23. 53. 68. 74.

Rozmaite Wiadomości.

Podług gazety nadworney Petersburgskiey dnia 24. Października, Cesarz rzymski chciał wysłać do Petersburga nadzwyczaynego posła w osobie Xiążęcia Auersberg, z tey przyczyny, aby usprawiedliwił zdarzenie zaszłe w Ankonie. Lecz Imperator rossyiski nie chciał przyiąć Xiążęcia Auersberg, dla tego, że ten Xiążę dopuścił się był rozmaitych grubiańskich postępkow względem wielkiey Xiężniczki, Alexandry Pawłowny, Arcy-Xiężniczki austryackiey pod czas podroży do Wiednia.

W Anglii umarło 2 starcow, ieden miał 104 a drugi 107 lat. Naystarsze dziecie pierwszego miało 78 naymłodsze zaś 7 lat.

W francuzkim skarbie narodowym znayduie się teraz 300 milionow, które zebrane zostały częścią z dochodow kraiowych, częścią z zagranicznych kontrybucyow.

Wyrachowano, że generał Moreau wybrał przez 3 miesiące w Frankonii, Szwabii, Bawaryi i nad Renem 20 milionow liwrow gotowych pieniędzy.

Pisma angielskie mowią, iż w Petersburgu podano niedawno zagranicznym ministrom notę, w którey Imperator Jegomość

żali ſię na oſtatni poſtępek Anglii względem konwoiu duńſkiego, i oświadcza, że do utrzymania praw morſkich potrzebną ieſt rzeczą, uſtanowić neutralność zbroyną na morzu. Z Holsingör donoszą, iż rząd rossyiſki włożył sekweſtracyą także na wszelką własność angielſką w portach roſſyiſkich.

Dnia 9. Liſtopada generał Clarke dawał wspaniały obiad w Luneville Hrabiemu Cobenzl, i Józefowi Buonaparte, pod czas którego spełnił toaſt: „Niech żyie 18. Brumaire!" Na co Hrabia Cobenzl odpowiedział, iż ſię bardzo cieszy z tego toaſtu.

Jedna z gazet holenderſkich zapewnia, iż pierwszy Konsul kazał podać Hrabiemu Cobenzl, gdy wyieżdżał z Paryża, notę dla przeſłania iey dworowi Wiedeńſkiemu, w którey rząd francuzki odpowiada na wszyſtkie przyczyny Hrabiego Cobenzl i umieścił nowe tymczasowe warunki pokoiu, z tym dodatkiem, iż odpowiedź dworu Wiedeńſkiego, którey ſię spodziewa w przeciągu 15. dni, udecydować ma woynę lub pokoy.

Obwieszczenie
gdzie rodzice i opiekuni udawać ſię maią względem przyimowania ich dzieci szlacheckiego urodzenia, do JK. Mci inſtytutu woyſkowo-edukacyinego.

Ponieważ publiczność w części zdaie ſię nie wiedzieć iak zachodzące intereſſa szlacheckich woyſkowo-edukacyinych ułatwiane bywaią, przeto podaie ſię w tem naſtępuiące dokładnieysze obiaśnienie. Nayiaśnieyszy Krol Jmć zdał wprawdzie mnie niżey podpisanemu generałowi inspekcyą nad temi inſtytutami, w tym zamiarze żebym w ogulności nad niemi czuwał, albo kiedy nowe urządzenia, poprawy i pożyteczne propozycye zachodzą, one naywyższey decyzyi Nayiaś. Krola Jmć iak naypokorniey przekładał i w miarę uiszczenia ich przez przyzwoitą zwierzchność one uſkuteczniał, *lecz szczegulnieysze sprawowanie tych intereſſow należy* za zwyczay *do WW. Kommendantow i Dyrektorów przyrzeczonych inſtytutow*, a to w akademii woyſkowey do W. Pułkownika Kleiſta, iako Dyrektora, nad wszyſtkiemi korpusami kadetow, w ogulności dozor Urodz. Lingebrheim Maior i Kommendant, wszczegulności zaś nad wielkiem korpusem kadetow w Berlinie Urodz. Lingelsheim Maior i Kommendant, nad inſtytutem kadetow, w Stulpie w prowincyi Pomerańſkiey Urodz. Prouk Maior i Dyrektor, w prowincyi Pruſſ-Zachodnich w Chełmnie Urodz. Reck Maior i Dyrektor, w prowincyi Pruſſ-Południowych i Nowo-Wschodnich w Kaliszu Urodz. Berg Maior i Dyrektor, nad inſtytutem paziow nadwornych w Potzdamie, poty, poki w teraźnieyszym urządzeniu zoſtawać będzie Urodz. Fluns Maior i Dyrektor uczniow akademii woyſkowey. wykieruią ſię podług wyraźnego rozkazu JK. Mci, podług szczegulney inſtrukcyi tylko z korpusu kadetow Berlińſkiego, pozwolono też przyimować do tego pryncypalnego inſtytutu edukacyinego znaczną liczbę młodzieży z kraiow JK. Mci na ich własny koszt iako pensyonerow, szlachta do korpusu kadetow Berlińſkiego przyimowani muszą mieć przynaymniey lat 12, w Stulpie, Chełmnie i Kaliszu zaś przynaymniey lat ośm. Tam gdzie etat JK. Mci wyrachowaną liczbę uczniow przewyższa, pozwolono na uſilne prozby wielu rodzicow i opiekunow, przyimować do tych inſtytutow pensyonerow, ile mieysce do tego w tych inſtytutach edukacyinych, bez szkody onych zbywa. Wszyſtkie te inſtytuta edukacyine, determinowane są tylko dla szlachty z kraiow JK. Mci, cudzoziemcy podług praw przyimowani bydź nie mogą, bez wyraźnego pozwolenia JK. Mci. Rodzice, opiekuni i krewni życzący sobie umieścić młodego szlachcica w tych inſtytutach edukacyinych, *zgłoszą ſię do przerzeczonych Kommendantow i Dyrektorow i uprasza ſię ich, żeby w tym przepisanym sposobie poſtępowali, ponieważ i tak korrespondencya ſię pomnaża i powiększa*, iż pomimo wszelkiey chęci woli niżey podpisanego, nie ieſt w iego możności, utrzymywać korrespondencyą z każdą familią wszczegulności przerzeczonym WW. Kommendantom i Dyrektorom wydany ieſt wyraźny ordynans przepisuiącym, iak sobie w tem poſtępować maią. Do takowego przyimowania młodzieży szlacheckiey potrzeba, żeby rodzice, opiekunowie metryki chrztu i zaświadczenia o zdrowiu do przerzeczonych WW. Kommendantow i Dyrektorow przesyłali, tudzież co do tych familii krewnych szlacheckich, ktore mniey są znaiome, przyzwoitą legitymacyą szlachectwa, a w prowincyach Pruſſ-Południowych i Nowo-Wschodnich

dnich urzędowne dowody na to, iż rodzice tych dzieci maią rocznego dochodu przynaymniey talarow 150, a zatem mogą bydź w ſtanie wypielęgnowania i wykształcenia dzieci w pierwszych latach dziecieńſtwa, przygotowawszy ie w tym sposobie iakożkolwiek, do poymowania nauk wprzerzeczonych inſtytutach, dawać im mianych, na ktoreby może nie będąc tak przygotowanymi bez pożytku uczęszczały. Jchmość Panowie Profeſſorowie patentowani będą od Nayiaśnieyszego Krola Jmci, iako też Jmć Panowie Guwernerowie w akademii woyſkowey młodzi uczeni i metrowie, życzący sobie w ktorym z tych inſtytutow za nauczycielow bydź umieszczonémi, zgłoszą ſię z tem także z przyłączeniem dobrych teſtymoniow do przerzeczonych WW. Kommendantow i Dyrektorow, ktorzy za pomocą poſtanowioney Kommissyi, ich wyexaminowanie i przyięcie udysponuią dobra ſława i szczegulnieysze szacowne zaufanie publiczności w nader dobrym urządzeniu, tych inſtytutow woyſkowo - edukacyinych, sprawiły tak wielki naciſk, iż powiększyły tak bardzo liczbę expektantow, ktorych mieysca i etaty obiąć nie mogą, iż nie podobna, żeby każdy podług swego życzenia i zdatności zaraz przyiętym bydź mogł. Dla tego na tych tylko wzgląd miany będzie, ktorych oycowie maią szczegulnieysze zaſługi w kraiu, maiątek ich zaś za szczupły ieſt, żeby o konieczne potrzeby do wychowania dzieci swych ſtaranie mieć mogli, lub też na tych, ktorzy dla wrodzonych talentow, za godnych przyięcia uznani, i po ktorych wykosztowaniu oyczyzna ważnych przyſług spodziewać ſię może. Ta uwaga ściąga ſię szczegulniey do oycow i opiekunow w odległych prowincyach, gdzie życzyć należy, żeby pierwsza edukacya dzieci im powierzonych, mniey zaniedbywaną była. W Potzdamie dnia 24. Października roku 1800.

Inspekcya generalna JK. Mci Inſtytutow Szlacheckich woyſkowo-edukacyinych.
de Rüchel.

Citatio creditorum. Zapozywaią ſię publicznie od tuteyszey Krolewſkiey Południowo - Pruſkiey Regencyi niewiadomi realni pretendenci wſi w Pyzdrſkim dyſtrykcie leżącey, Urodz. Władyſława Kurnatowſkiego dziedziczney Zdzychowice aby iakie maią realne pretensye do pomienioney wſi, w przeciągu trzech mieſięcy osobiście albo na piśmie podawali, naypoźniey zaś, aby in termino peremptorio dnia szoſtego Marca anni futuri przed deputowanym naszym regencyinym konsyliarzem Leuchertem osobiście lub przez mandataryusza prawem dozwolonego ſtawili ſię, dokumenta, na ktorych swoie realne pretensye zasadzaią, in originali lub in kopia vidimata złożyli, a potym ich prawnego ulokowania w xiędze hipoteczney oczekiwali, przeciwnie zaś, ktorzyby ſię na wspomnionym terminie osobiście czyli przez mandataryusza, lub na piśmie w zwyż rzeczoney niemeldowali sposob, spodziewać ſię nieomylnie maią, iż z swemi realnemi pretensyami do pomienionych dobr prekludowani będą i z tey przyczyny wieczne milczenie zalecone im zoſtanie. Ci zaś, ktorzyby dla odległości mieysca, choroby, ſtarości, lub dla innych prawem pozwolonych przyczyn na terminie wyznaczonym osobiście nieſtanęli, mogą pretensye swoie czyli prawa przez mandataryuszow obwarować kazać, tym zaś, ktorymby tu na znaiomości zbywało, podaią ſię za mandataryuszow juſtyc kommiſſarze i sędziowie kryminalni, iako to: Gebhard, Küncel i Beier, juſtyc konsyliarz Melcer, lub konsyliarz akcyzy Rothe, z ktorych sobie iednego obierać możecie, ktorego zaś wcześnie przed terminem urzędowną plenipotencyą z dokładną informacyą opatrzeć muſicie. W Poznaniu dnia 23. Października roku 1800.

Krolewſka Połud. Pruſka Regencya.

Do zadzierzawienia. Gdy do zadzierzawienia tuteyszey farbierni i do teyże przyległych budyndow i rol, za zapłaceniem pewney zadzierzawienia summy i złożenia rocznego kanonu 28 reis talerow, albo też do zupełnego sprzedania teyże bez zapłacenia kanonu termina licitacyine dnia 30. Sierpnia i 15. Września trzymane były; gdy iednakowoż prześwietna krolewſka woienna i ekonomiczna Kamera w Poznaniu łaſkawie resolwować raczyła, ieszcze trzeci wyznaczyć termin, dla tego też nowy peremptoryczny wyznaczyliśmy termin na 22. Grudnia r. b., na ktory zadzierzawić lub kupić ochotę maiących, ninieyszym zapraszamy, w tymże dniu przed tuteyszym zadwornym ſtawić ſię sądem i swoią podać cenę, gdzie potym naywięcey i naylepiey ceniący spodziewać ſię ma, że po zaszłey akceptacyi zwierzchności przyderzenie naſtąpi. Wreście anszlag i bliższe w tey mierze warunki mogą każdego czasu w naszey regiſtraturze bydź widziane. W Krotoszynie dnia 11. Liſtopada roku 1800.

Krolewſki Pruſſ-Połud. Ekonomiczny Sąd.

Drukował Decker i Kompania w Poznaniu.